

Лекція 5

Тема лекції:

ВЕРТИКАЛЬНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ

План лекції:

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах
2. Типи посадок витких рослин
3. Прийоми вертикального озеленення
4. Класифікація опор для витких рослин

Література:

- 1.** Брагина В. И. Вертикальное озеленение зданий и сооружений / В. И. Брагина, З. П. Белова, В. М. Сидоренко. – К. : Будивельник, 1980. – 128 с.
- 2.** Вахновская Н. Г. Рекомендации по использованию древесных лиан в вертикальном озеленении Киева / Н. Г. Вахновская. – К. : Інтерлінк, 1999. – 19 с.
- 3.** Головач А. Г. Лианы, их биология и использование / А. Г. Головач. – Л. : Наука, 1973. – 260 с.
- 4.** Давыдович Б. В. Вертикальное озеленение / Б. В. Давыдович. – К. : Будівельник, 1971 – 104 с.
- 5.** Колесников А. И. Вертикальное озеленение / А. И. Колесников. – М. : Стройиздат, 1964. – 75 с.

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

ВЕРТИКАЛЬНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ - елементи озеленення фасадів і стін будівель, паркових споруд, спеціальних ажурних споруд, вертикальних опор та інших об'єктів з використанням деревовидних ліан та інших витких рослин.

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

ЛІАНИ ПІДРОЗДІЛЯЮТЬ НА П'ЯТЬ ГРУП:

- 1) виткі;
- 2) вусиконосні;
- 3) коренелазячі;
- 4) листолази;
- 5) ліани, що опираються.

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

Виткі ліани –тверхівка молодих пагонів обертається в постійному напрямку, рослина закручується навколо своєї опори по спіралі. Це найбільш розповсюджена група ліан: види роду *Akebia Decne.*, *Schisandra Michx.*, *Aristolochia L.*, *Lonicera L.*, *Menispermum L.*, *Polygonum L.*

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

- * Вусиконосні ліани чіпляються спеціальними органами - вусиками.. Це *Vitis L.*, *Ampelopsis Michx.*, *Parthenocissus Planch.*, *Actinidia L.*

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

- * Коренелазячі ліани - рослини, які піднімаються вгору за допомогою придаткових коренів, – *Hedera L.*, *Campsis Lour.*, *Hydrangea L.*

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

- * Ліани-листолази – піднімаються по опорі за допомогою черешків листків - *Clematis L.*

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

- * Ліани, що опираються – дерев'янисті рослини, довгі та нестійкі стебла та бокові гілки яких піднімаються на опори, опираючись на них.

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

- захист стін будівель від перегріву;

- захист вікон від прямих сонячних променів;

- захист стін від атмосферних опадів;

- запобігання від проникнення пилу та шуму;

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

- створення затінку, особливо в приміщеннях, що орієнтовані на південь, південний захід та захід, або на площадах відпочинку в парках, скверах, на майданах;

- збільшення вологості повітря;

- збагачення приміщень будівель киснем;

- підвищення естетичної якості житла та місць відпочинку.

1. Класифікація та функції витких рослин в населених пунктах

Озеленення схилів

2. Типи посадок витких рослин

Типи посадок витких рослин

- Пристінна посадка
- Трельяжна посадка
- Пристовбурна посадка
- Звисаючі ліани
- Гірлянди

2. Типи посадок витких рослин

* пристінна посадка – посадки ліан біля стін будівель в ґрунті, ящиках, вазах та горщиках;

2. Типи посадок витких рослин

- * трельяжні посадки – посадки ліан в ґрунт або ящики біля спеціальних опор або біля парпетів, балюстрад, терас;

2. Типи посадок витких рослин

- * пристовбурні посадки – посадки витких рослин в ґрунт біля підніжжя дерев або біля основи колон або стовпів;

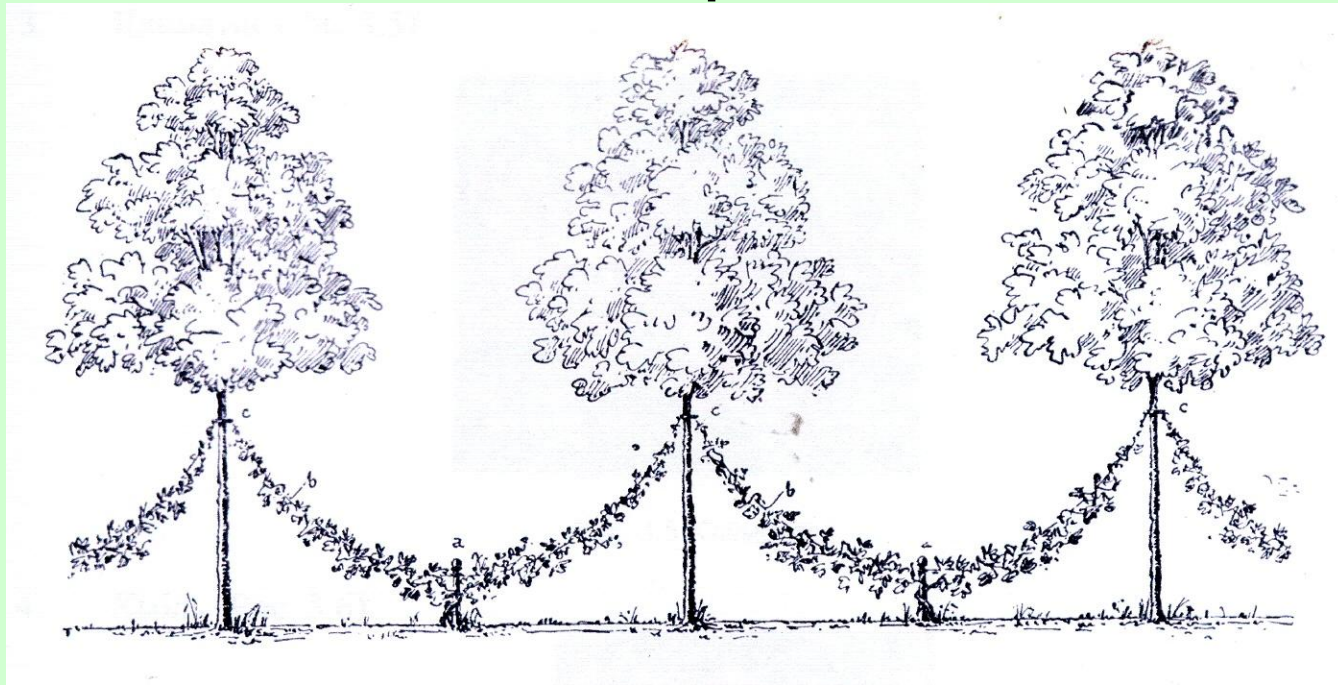
2. Типи посадок витких рослин

- * звисаючі ліани – висаджені в ґрунт наверху підірних стінок або схилів, а також у стоячі або висячі вази (амплі);

2. Типи посадок витких рослин

- * гірлянди з витких рослин – виткі рослини, що утворюють гірлянди між стовбурами дерев, стовпами або спеціальними опорами.

3. Прийоми вертикального озеленення

Озеленення групою ліан

3. Прийоми вертикального озеленення

Озеленення балконів ліанами

promod

4. Класифікація опор для витких рослин

ОПОРИ ДЛЯ ЛІАН

Природні

Штучні

стовбури
та гілки
дерев

схили

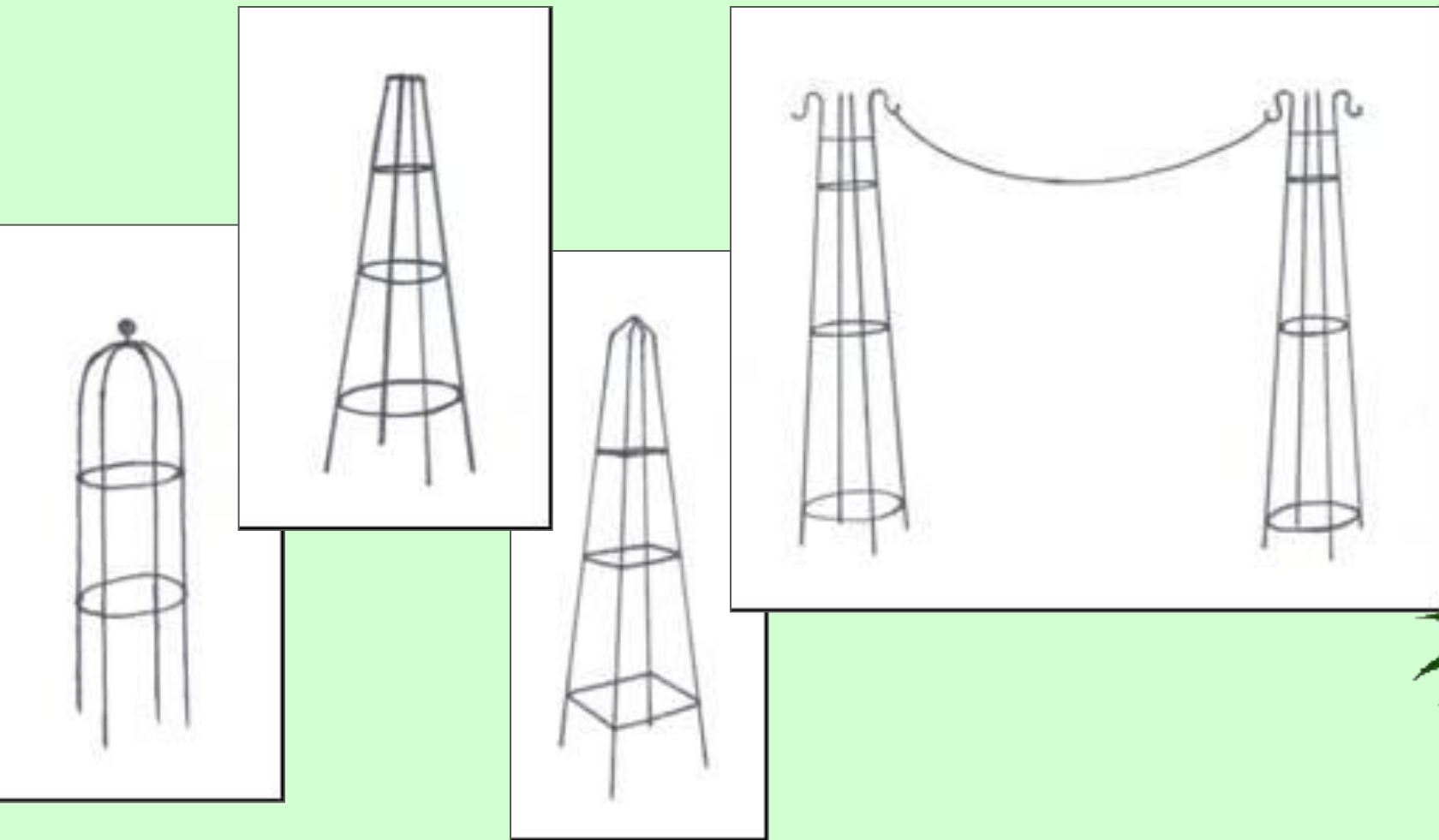
служать для
озеленення
вертикальних
поверхонь
будівель,
споруд та
огорож різного
типу

виконують
декоративну
роль

малі
архітектурні
форми та
садово-
паркові
споруди.

4. Класифікація опор для витких рослин

Конструкцій опор, що виконують декоративну роль

4. Класифікація опор для витких рослин

Трельяж – легка садово-паркова опора, виконана з дерева або металу у вигляді решітки, по якій піднімаються виткі рослини.

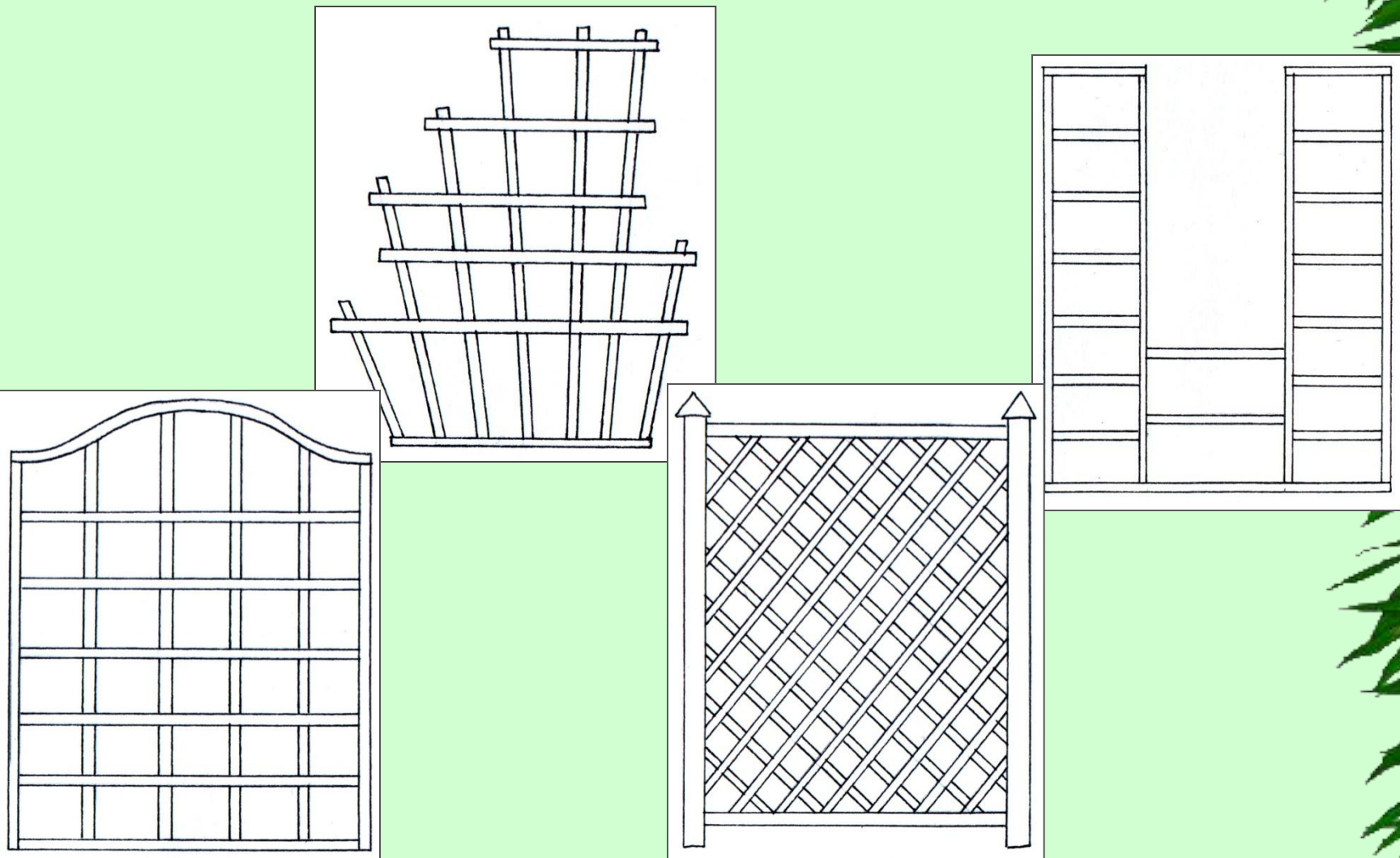
Решітка може бути *вільностоячою* або *пристінною*.

4. Класифікація опор для витких рослин

Варіанти дерев'яних трельажів

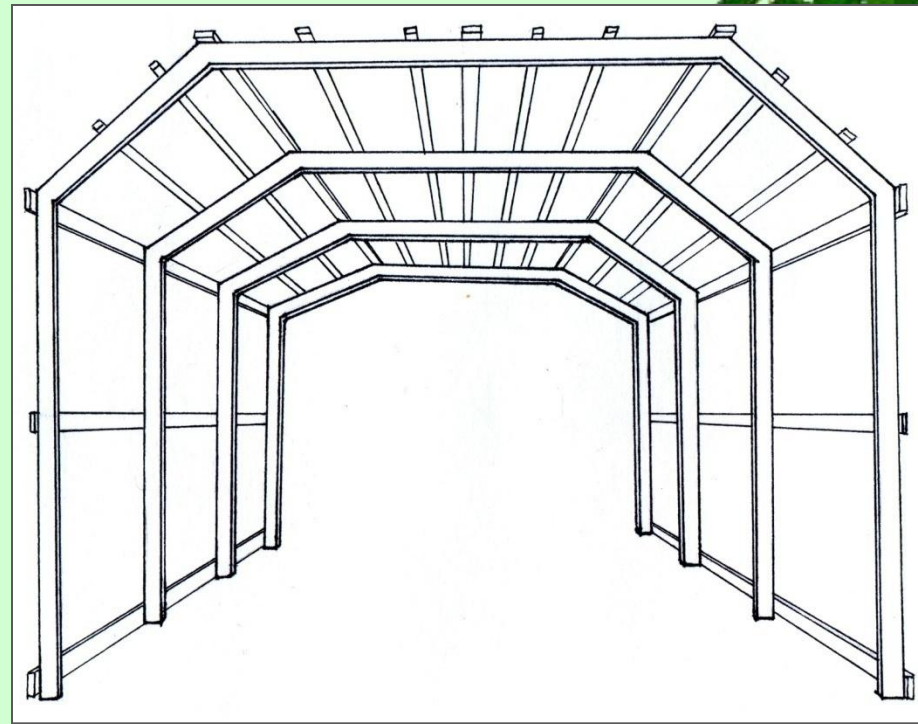
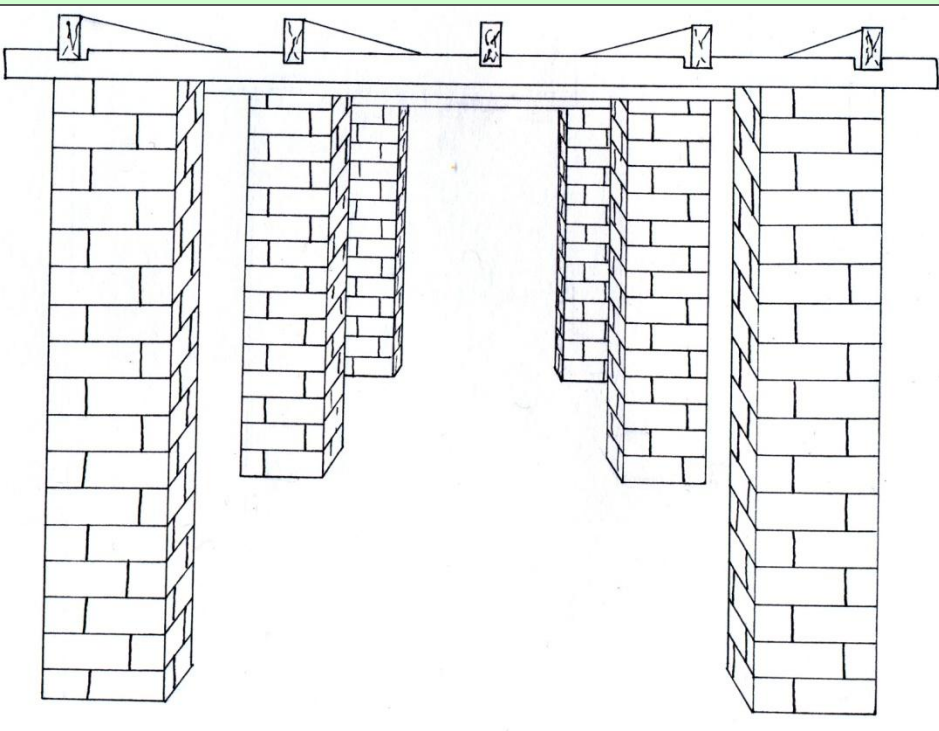
4. Класифікація опор для витких рослин

Пергола – це спеціальна опора у вигляді легкого арконого, напіварочного, галерейного або навісного перекриття доріжок, або частини площадок, під якими розміщуються місця для відпочинку.

4. Класифікація опор для витких рослин

Конструкції пергол

4. Класифікація опор для витких рослин

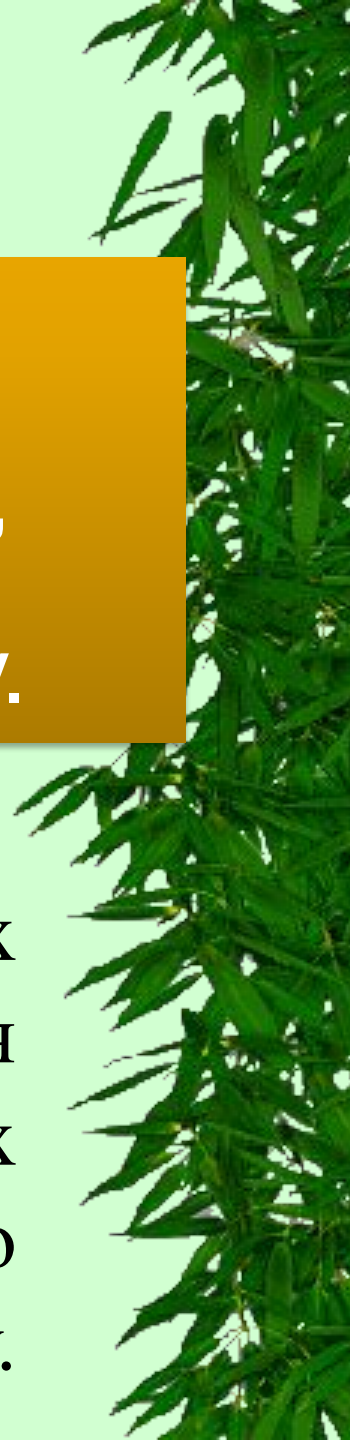
Альтанка – легка паркова споруда для тихого відпочинку відвідувачів садово-паркового об'єкту

4. Класифікація опор для витких рослин

Навіси – це споруди для короткочасного відпочинку відвідувачів садово-паркового об'єкту та укриття від сонця та дощу.

Вони розміщуються в місцях скупчення відвідувачів або біля прогулянкових доріжок, в місцях очікування громадського транспорту.

4. Класифікація опор для витких рослин

Паркові малі павільйони

призначені для обслуговування відвідувачів - це літні кафе, павільйони з ігровими автоматами, квіткові павільйони тощо.

Будують їх в тихих зонах відпочинку, обладнують легкими переносними меблями.

Висновки

- * 1. Виділяють різні категорії витких рослин, здебільшого за способом кріплення.
- * 2. Виткі рослини виконують всі функції, як і решта зелених насаджень.
- * 3. Розрізняють різні типи опор, вибір яких здійснюють з огляду на утилітарне призначення та з естетичних міркувань.

Лекцію закінчено!

Дякую за увагу!

